

ЗАТВЕРДЖУЮ

Школа І – ІІІ ступенів №132
міста Києва

Директор школи І-ІІІ ступенів №132
міста Києва

М. Савченко

2023р.

ІНСТРУКЦІЯ № 92 з безпеки життєдіяльності до лабораторних дослідів № 1 – 22 з хімії (11 клас)

Інструкція розроблена на основі «Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінеті хімії загальноосвітніх навчальних закладів», затверджених Міністерством надзвичайних ситуацій від 16.07.2012 р. № 992, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 серпня 2012 р. за № 1332/21644.

Лабораторні досліді:

- № 1 «Виготовлення моделей молекул парафінів».
- № 2 «Ознайомлення зі зразками нафтопродуктів, і продуктів коксування кам'яного вугілля».
- № 3 «Ознайомлення з різними видами палива».
- № 4 «Взаємодія гліцеролу з купрум (ІІ) гідроксидом».
- № 5 «Окиснення метанолу (етанолу) аргентум (І) оксидом».
- № 6 «Окиснення метанолу (етанолу) купрум (ІІ) гідроксидом».
- № 7 «Окиснення спирту до альдегіду».
- № 8 «Дія етанової кислоти на індикатори».
- № 9 «Взаємодія етанової кислоти з магнієм».
- № 10 «Взаємодія етанової кислоти з лугом».
- № 11 «Розчинність жирів».
- № 12 «Доведення ненасиченого характеру рідких жирів».
- № 13 «Порівняння властивостей мила і синтетичних мийних засобів».
- № 14 «Взаємодія глюкози з купрум (ІІ) гідроксидом».
- № 15 «Відношення крохмалю до води».
- № 16 «Взаємодія крохмалю з йодом».
- № 17 «Кольорові реакції білків».
- № 18 «Порівняння властивостей термопластичних і термореактивних полімерів».
- № 19 «Відношення синтетичних волокон до нагрівання, розчинів кислот і лугів».
- № 20 «Порівняння властивостей каучуку і гумми».
- № 21 «Аналіз змісту маркування деяких ужиткових продуктів».
- № 22 «Виявлення деяких неорганічних та органічних речовин у складі ужиткових продуктів».

І. Загальні положення

- 1.1. Дотримуватися загальних правил безпеки під час навчання в кабінеті хімії.
- 1.2. При виконанні практичних та лабораторних робіт керуватися вимогами “Правил безпеки під час проведення навчально-виховного процесу в кабінетах (лабораторіях) хімії загальноосвітніх навчальних закладів” ДНАОП 9.2.30.-1.06.-98.
- 1.3. Лабораторні досліді з хімії дозволяється проводити тільки в кабінеті (лабораторії) хімії.
- 1.4. Дозволяється проводити практичні роботи тільки ті, які передбачені освітньою програмою.

1.5. До проведення лабораторних дослідів допускаються учні, які пройшли медичний огляд та інструктаж з правил техніки безпеки.

1.6. Лабораторні досліді в кабінеті хімії повинні проводитися тільки в присутності вчителя хімії та лаборанта, під їхнім постійним наглядом за виконанням учнями робіт у відповідності до правил техніки безпеки.

1.7. Досліді, що супроводжуються виділенням шкідливих газів і пари, повинні проводитися тільки у витяжній шафі зі справною діючою вентиляцією.

1.8. При виконанні практичної роботи можуть бути такі ушкодження:

- отруєння;
- термічні опіки;
- хімічні опіки;
- поранення склом.

II. Дії здобувачів освіти під час оголошення сигналу повітряної тривоги та інших надзвичайних ситуацій:

вдома: ідуть в найближче укриття та перебувають там до завершення повітряної тривоги, після завершення повітряної тривоги прямують до школи;

по дорозі в заклад освіти або з закладу освіти: прямують до найближчого укриття (станція метро «Теремки»);

у закладі освіти: під час сигналу «Увага! Повітряна тривога!» виконують інструкцію:

1. Слухають уважно вказівки вчителя.
2. Беруть свою тривожну валізу.
3. Не зволікають, залишають кабінет, зал, спортивний майданчик разом з іншими.
4. Заходять до укриття спокійно, без паніки, з учителем.
5. Дбають про власну безпеку та безпеку інших, контролюють свої рухи.
6. Швидко та обережно займають місце, визначене вчителем.
7. Не бігають та не кричать в укритті.
8. При необхідності звертаються за допомогою до вчителя, класного керівника.
9. Залишають укриття після сигналу «Відбій повітряної тривоги» з дозволу вчителя.
10. Повернувшись до класу, залу, спортивного майданчика налаштовуються на навчання;

у закладі освіти: під час сигналів «Увага! Замінування!», «Увага! Задимлення!» виконують інструкцію:

1. Слухають уважно вказівки вчителя.
2. Беруть свої речі.
3. Не зволікають, залишають заклад освіти разом з іншими відповідно до плану евакуації і прямують на вул. Теремківська та пр. Ак. Глушкова на відстань не менше 200 м від приміщення школи.
4. При необхідності звертаються за допомогою до вчителя, класного керівника.
5. Залишають місце перебування після усунення наслідків надзвичайної ситуації з дозволу вчителя.
6. Повернувшись до класу, залу, спортивного майданчика налаштовуються на навчання.

III. Вимоги безпеки перед початком роботи

3.1. Одягти спецодяг, привести його в порядок.

3.2. При необхідності підготувати засоби індивідуального захисту.

3.3. Уважно ознайомитися із змістом лабораторного досліді.

3.4. Підготувати на робочому місці тільки те, що необхідне для виконання лабораторного досліді. Приберіть все зайве.

3.5. Ознайомитися з правилами безпечного виконання практичної (лабораторної) роботи,- пройти відповідний інструктаж.

VI. Вимоги безпеки під час виконання роботи

- 4.1. Закріплювати хімічний посуд (колби, стакани тощо) у тримачах штатива слід обережно, обертаючи його навколо осі, поки не відчується невелике затrudнення в обертанні.
- 4.2. Нагрівати хімічні реактиви для дослідів необхідно тільки у тонкостінному скляному або фарфоровому посуді. Під час нагрівання рідин не можна заглядати згори в посудину для запобігання травмам внаслідок розбризкування нагрітої речовини.
- 4.3. Залишати без нагляду запалені спиртівки, увімкнені електронагрівальні прилади не дозволяється.
- 4.4. Луги, кислоти та інші їдкі й отруйні речовини необхідно набирати у піпетку тільки за допомогою гумової груші, неприпустимо засмоктувати їдкі й отруйні рідини у піпетку ротом.
- 4.5. Усі роботи з кислотами, лугами та іншими їдкими і отруйними речовинами необхідно виконувати в спеціальному одязі.
- 4.6. Для приготування розчинів кислот, кислоти необхідно приливати у воду тонкою цівкою при безперервному переміщуванні, а не навпаки.
- 4.7. Досліди, пов'язані із застосуванням або можливим утворенням і виділенням отруйних, їдких, вибухонебезпечних речовин або речовин, які володіють запахом, виконувати тільки у витяжній шафі при працюючій загальнообмінній вентиляції.
- 4.8. Для нагрівання легкозаймистих та горючих рідин не використовувати відкрите полум'я.
- 4.9. Змішування або розведення хімічних речовин, що супроводжуються виділенням тепла слід виконувати в термостійкому або порцеляновому посуді.
- 4.10. Зливати відходи, особливо кислот і лугів тільки у спеціальну тару.
- 4.11. Під час досліду залишати робоче місце учням не дозволяється.
- 4.12. Не розливайте, не розсипайте хімреактиви на парту, підлогу.
- 4.13. Слідкуйте, щоб луг і кислота не попали на шкіру та одяг.
- 4.14. Будьте дуже уважні при роботі з кислотами та лугом.

Пам'ятайте! Необережне поводження з кислотою та лугами призводить до хімічних опіків.

Забороняється:

- Визначати речовину на смак;
- Відсипати та відливати хімреактиви для власних потреб;
- Пустувати з хімреактивами, з відкритим вогнем під час виконання практичної роботи;
- Виконувати практичну роботу без спецодягу;
- Переносити, або навіть піднімати за шийку посудини склянки з агресивними реактивами.

V. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 5.1. Прибрати робоче місце. Просипані, розлиті хімреактиви не можна збирати та зсипати (зливати) в посуд з хімреактивом.
- 5.2. Зняти спецодяг, здати вчителю, або лаборанту засоби індивідуального захисту.
- 5.3. Впевнитися, що на робочому місці відсутні розлиті або розсипані хімреактиви (на парті, на сидінні, на підлозі).
- 5.4. Забороняється прибирати хімреактиви незахищеними руками, предметами особистого користування (носовою хустинкою, рукавом, полою куртки тощо).
- 5.5. Використовувати спецодяг з іншою метою (під час прибирання класних приміщень тощо), а також забирати додому учням не дозволяється.
- 5.6. Ретельно вимийте руки з милом.

VI. Вимоги безпеки в аварійних ситуаціях

- 6.1. У разі будь-якої аварійної ситуації: нестандартній ситуації під час виконання практичної роботи, пожежі, вимкнення електроенергії, порив водогону, опалення тощо, треба негайно

припинити виконання лабораторної (практичної) роботи та незаперечно виконувати всі вказівки вчителя щодо евакуації з приміщення та надання допомоги потерпілим.

Розроблено:
Вчитель хімії

Ротань Т.В.

Заступник директора з навчально-виховної роботи
(Посада керівника підрозділу – розробника)

Москун Н.В.

Узгоджено:

В.о. спеціаліста служби охорони праці закладу

Дідковська Н. В.

ПОГОДЖЕНО:

Голова ПК
школи I-III ступенів
№132 міста Києва

_____ Єклема Н.Л.

29.08.2023р.